

Maastricht, 10 maart 2020

Betreft: schriftelijke vragen inzake Stimuleren van het Limburgs dialect

Geacht College,

Uit onderzoek van professor Leonie Cornips (Hoogleraar Taalcultuur in Limburg) blijkt dat de Limburgse taal door veel Limburgers ervaren wordt als een belangrijke, bepalende pijler van onze cultuur.¹ Daarnaast is herhaaldelijk aangetoond dat het leren van het Limburgs dialect vóór of gelijktijdig het leren van de Nederlandse taal een positief effect heeft op de taalontwikkeling van kinderen.² Uit onderzoek blijkt dat het leren van een Limburgse streektaal helpt met het in stand houden van 'de' Limburgse identiteit.³ Al deze factoren en effecten zorgen ervoor dat we zoveel mogelijk de Limburgse taalcultuur in stand moeten houden en moeten stimuleren. Het spreken van een van de streektalen die Limburg rijk is geeft ons handvaten in het dagelijks leven, maar ook trots.

Uit recente onderzoeken blijkt echter dat het bezigen van een Limburgse streektaal tanende is.⁴ Met name de rol van peuterspeelzalen wordt door prof. Cornips hierin uitgelicht: hier zou het spreken van een dialect door kinderen ontmoedigd worden en op veel locaties zou alleen het gebruik van het Nederlands als voertaal geaccepteerd worden.⁵ Het signaal dat peuterspeelzalen een belangrijke rol (kunnen) spelen in het handhaven en stimuleren van het gebruik van het Limburgs dialect wordt gedeeld door mevrouw Alexandra De la Roy, locatiemanager van MIK & PIW Groep in de speciale *Streektaal* uitzending van het L1 programma *Avondgasten*.⁶

Naar aanleiding van bovenstaande constatering heeft de fractie van D66 de volgende vragen aan uw college:

1. Hoe ziet uw college de rol van de Provincie Limburg in het in stand houden van het Limburgs dialect?
2. Welke rol is het College bereid een proactieve rol te spelen om dit belangrijke onderdeel van ons erfgoed ook onderdeel te maken van onze toekomst? Zo ja, welke mogelijkheden ziet u hiervoor en heeft u reeds ondernemen in het ondersteunen of initiëren van acties op dit gebied?

Professor Cornips onderschrijft vaker de rol van peuterspeelzalen en onderwijsinstellingen in het stimuleren/ontmoedigen van het spreken van het Limburgs dialect. Ook mevrouw De la Roy ziet een

¹ Jaarboek 2019 - Veldeke Limburg (ISBN: 978-90-74423-18-2; p 115-124).

² Schils, T., Cornips, L., Blom, E., & Feron, J. (2020). Wat is de invloed van dialect op schoolprestaties? *LBBO Beter Begeleiden*, 10(3), 30-33.

³ Cornips, L. (2018). Local identity construction in Dutch Limburg through dialect forms, use and popular culture. In D. Stern, M. Nomachi, & B. Bélic (Eds.), *Linguistic Regionalism in Eastern Europe and beyond: minority, regional and microliterary languages* (pp. 290-319). Peter Lang. Studies on Language and Culture in Central and Eastern Europe <https://doi.org/10.3726/b14464>.

⁴ Cornips, L. (2020) The impact of preschool attendance on children's bidialectism in The Netherlands: Why toddlers may stop speaking a regional language (Limburgish) at home. *Language in Society*, 49(3), 333-355

⁵ <https://www.nationaleonderwijsgids.nl/speciaal-onderwijs/nieuws/44774-over-ons-dialect-peuterspeelzaal-de-grote-vernietiger-van-minderheidstalen.html> (24-07-2018).

⁶ *Avondgasten: Streektaal* (L1; 05-03-2020; <https://l1.nl/avondgasten-streektaal-5-maart-2021-162976/>).

rol voor het Limburgs dialect, in het bijzonder in de peuterspeelzalen. Zij doet in de *Streektaal* special van het programma *Avondgasten* de oproep voor ambassadeurs van de streektaal.

3. Welke rol zou de provincie kunnen spelen in het bevorderen en stimuleren van het gebruik van het Limburgse dialect, samen met de Limburgse peuterspeelzalen, basisscholen en/of andere kindpartners?
4. Bent u bereid hierover in gesprek te gaan met peuterspeelzalen, basisscholen, kindpartners en/of bijvoorbeeld Veldeke Limburg, om te verkennen welke rol zij kunnen vervullen in de spreektaalontwikkeling bij het jonge kind?
5. Acht uw College het instellen van een beleidsprogramma gericht op ambassadeurs van de streektaal in peuterspeelzalen en/of basisscholen een realistische en effectieve optie? Zo ja, bent u voornemens om dit op te nemen met de peuterspeelzalen/basisscholen om de mogelijkheden tot een dergelijk initiatief te onderzoeken?
6. Welke mogelijkheden ziet u om peuterspeelzalen, kinderopvangorganisaties, basisscholen of andere organisaties betrokken bij het jonge kind, met pedagogische of didactische kennis en expertise of praktische/professionele middelen ter bevordering van het gebruik van streektaal te ondersteunen?

In de eerder vermelde special van *Avondgasten* werd ook gerapporteerd over het convenant Limburgse taal: naar aanleiding van dit convenant, gesloten tussen de Provincie Limburg en het ministerie Binnenlandse Zaken is een prijsvraag uitgeschreven voor creatieve ideeën en projecten om meertaligheid (waaronder het gebruik van het dialect te stimuleren). Hiertoe ontvingen de vier winnaars van deze prijsvraag recentelijk een bedrag van €12.500 per project.⁷

7. Is deze prijsvraag een jaarlijks initiatief? Zo nee, bent u bereid om hier een terugkerende prijsvraag van te maken, te financieren uit provinciale middelen?

Graag ontvangen wij uw antwoord schriftelijk binnen de daarvoor gestelde termijn.

Namens de fractie van D66 Limburg,

Marlou Jenneskens

⁷ <https://www.1limburg.nl/van-kwartetspel-tot-liedjes-zo-leren-kinderen-plat-kalle> (05-03-2021).